

Κυπριακό Κέντρο Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου
Cyprus Centre of the International Theatre Institute

38, Regaena str., 1010 Nicosia, Cyprus | T + 357 2267 4920, F + 357 2268 0822
www.ccoiti.com ccoiti@cytanet.com.cy

Μήνυμα για την Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου 2018 – Αμερική

Sabina Berman

Μεξικό

2018 - The Year of ITI

Μήνυμα για την Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου 2018 – Αμερική

Sabina Berman, Μεξικό

Συγγραφέας, θεατρικός συγγραφέας, δημοσιογράφος

Μπορούμε να φανταστούμε.

Η φυλή κυνηγάει πουλιά εκτοξεύοντας μικρές πέτρες, όταν ένα γιγάντιο μαμούθ μπαίνει στη σκηνή και ΒΡΥΧΑΤΑΙ, ενώ ταυτόχρονα ένας μικρός άνθρωπος ΒΡΥΧΑΤΑΙ όπως το μαμούθ. Στη συνέχεια, όλοι τρέχουν...

Αυτός ο βρυχηθμός του μαμούθ που άρθρωσε ένας θηλυκός άνθρωπος - θα ήθελα να την φανταστώ ως γυναίκα - είναι η προέλευση αυτού που μας κάνει το είδος που είμαστε. Ένα είδος ικανό να μιμείται ό,τι δεν είμαστε. Ένα είδος ικανό να αναπαριστά τον Άλλο.

Ας πάμε δέκα χρόνια, ή εκατό, ή χίλια. Η φυλή έχει μάθει να μιμείται κι άλλα όντα: στο βάθος της σπηλιάς, στο τρεμοπαίζον φως μιας φωτιάς, τέσσερις άνδρες είναι τα μαμούθ, τρεις γυναίκες το ποτάμι, άνδρες και γυναίκες είναι πουλιά, μπονόμπος, δέντρα, σύννεφα: η φυλή αναπαριστά το πρωινό κυνήγι, αιχμαλωτίζοντας έτσι το παρελθόν μέσα από το θεατρικό της χάρισμα. Και κάτι ακόμα, πιο εκπληκτικό: η φυλή στη συνέχεια εφευρίσκει πιθανά μελλοντικά 'σενάρια', εξετάζοντας πιθανούς τρόπους προκειμένου να εξοντώσει το μαμούθ, τον εχθρό της φυλής.

Βρυχηθμοί, σφουρίγματα, μουρμουρητά, η ηχομιμητική του πρώτου μας θεάτρου θα γίνει λεκτική γλώσσα. Η προφορική γλώσσα θα γίνει γραπτή γλώσσα. Από μια άλλη πλευρά, το θέατρο θα γίνει τελετουργικό κι έπειτα, κινηματογράφος.

Εντούτοις, παράλληλα με αυτές τις τελευταίες μορφές και στη γένεση της κάθε μίας από αυτές, θα παραμένει το θέατρο. Η απλούστερη μορφή αναπαράστασης. Η μόνη ζωντανή μορφή αναπαράστασης.

Το θέατρο: Όσο πιο απέριπτο είναι, τόσο πιο στενά μας συνδέει με την πιο θαυμαστή ανθρώπινη δεξιότητα, την αναπαράσταση του Άλλου.

Σήμερα, σε όλα τα θέατρα του κόσμου γιορτάζουμε αυτή τη λαμπρή ανθρώπινη δεξιότητα της παράστασης. Της αναπαράστασης και, συνεπώς, σύλληψης του παρελθόντος μας και της επινόησης πιθανών μελλοντικών προοπτικών, που μπορούν να αποφέρουν στη φυλή περισσότερη ελευθερία και ευτυχία.

Ποια είναι τα μαμούθ που πρέπει να υπερνικηθούν σήμερα από την ανθρώπινη φυλή; Ποιοι είναι οι σύγχρονοι εχθροί της; Για ποιο πράγμα θα έπρεπε να είναι το θέατρο που φιλοδοξεί να είναι κάτι περισσότερο από ψυχαγωγία;

Για μένα, το μεγαλύτερο μαμούθ όλων είναι η αποξένωση των ανθρώπινων καρδιών. Η απώλεια της ικανότητάς μας να αισθανόμαστε με τους Άλλους: να αισθανόμαστε συμπόνια για τους συνανθρώπους μας και για τα μη-ανθρώπινα όντα που ζουν γύρω μας.

Τι παράδοξο. Σήμερα, στα τελικά σύνορα του Ουμανισμού- της Ανθρωποκαίνου εποχής - της περιόδου κατά την οποία τα ανθρώπινα όντα είναι η φυσική δύναμη που έχει αλλάξει τον πλανήτη

περισσότερο και θα συνεχίσει να το κάνει - η αποστολή του θεάτρου είναι - κατά την άποψή μου - το αντίθετο από αυτό που συγκέντρωσε τη φυλή όταν το θέατρο παρουσιάστηκε στο πίσω μέρος της σπηλιάς: σήμερα, πρέπει να διασώσουμε τον δεσμό μας με τον φυσικό κόσμο.

Περισσότερο από τη λογοτεχνία, περισσότερο από τον κινηματογράφο, το θέατρο -που απαιτεί την παρουσία ανθρώπων ενώπιον ανθρώπων- είναι εξαιρετικά κατάλληλο για το καθήκον μας να σωθούμε από το να γίνουμε αλγόριθμοι και καθαρές αφαιρέσεις.

Ας απομακρύνουμε οτιδήποτε περιττό από το θέατρο. Ας το αφήσουμε γυμνό. Επειδή όσο πιο απλό κι απέριπτο είναι το θέατρο, τόσο πιο κατάλληλο είναι να μας θυμίζει το μοναδικό αναμφισβήτητο πράγμα: ότι είμαστε, ενόσω είμαστε στο χρόνο· ότι είμαστε μόνο ενόσω είμαστε σάρκα και οστά και η καρδιά χτυπάει στο στήθος μας· ότι είμαστε στο εδώ και τώρα, και τίποτα περισσότερο.

Ζήτω το θέατρο. Η πιο αρχαία τέχνη. Η τέχνη του να είσαι στο παρόν. Η πιο θαυμαστή τέχνη. Ζήτω το θέατρο.

*Μετάφραση από την αγγλική: Δώρα Νικολάου
Επιμέλεια: ΚΚΔΙΘ – Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου*

Βιογραφικό Σημείωμα – Sabina Berman, Μεξικό

Η Sabina Berman, γεννηθείσα στην πόλη του Μεξικού, είναι συγγραφέας και δημοσιογράφος. Θεωρούμενη ως η πιο κριτικά και εμπορικά επιτυχημένη σύγχρονη θεατρική συγγραφέας του Μεξικού, η Berman είναι μία από τους πιο παραγωγικούς εν ζωή συγγραφείς στην ισπανική γλώσσα.

Πριν από τη γέννησή της, οι γονείς της, λόγω της δίωξη κατά των Εβραίων, εγκατέλειψαν την πατρίδα τους την Πολωνία, αναζητώντας καταφύγιο στο Μεξικό. Η Sabina, μαζί με τα δύο αδέρφια της, μεγάλωσε γνωρίζοντας καλά τις δυσκολίες και περιορισμούς που επέφερε αυτή η σύγκρουση στις τύχες της οικογένειας, κι εξακολουθεί να θεωρεί ότι υπήρξε καθοριστικός παράγοντας στη ζωή της.

Η επαγγελματική της ζωή ως συγγραφέας, καταπιάνεται κυρίως με ζητήματα σχετικά με την ποικιλομορφία και τα εμπόδια προς αυτήν. Το στυλ της τείνει προς το χιούμορ και την ανάγκη να προχωρήσει πέρα από τα όρια της γλώσσας. Έχει κερδίσει τέσσερις φορές το Εθνικό Βραβείο Δραματουργίας στο Μεξικό (Premio Nacional de Dramaturgia Juan Ruiz Alarcón) και έχει κερδίσει δύο φορές το Εθνικό Βραβείο Δημοσιογραφίας (Premio Nacional de Periodismo).

Τα έργα της έχουν παρουσιαστεί επί σκηνής στον Καναδά, τη Βόρεια Αμερική, τη Λατινική Αμερική και την Ευρώπη. Το μυθιστόρημά της, *Me, who dove into the heart of the world* (Εγώ, που βούτηξα στην καρδιά του κόσμου - *La mujer que buceó en el corazón del mundo*), έχει μεταφραστεί σε 11 γλώσσες και έχει κυκλοφορήσει σε περισσότερες από 33 χώρες, όπως η Ισπανία, η Γαλλία, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Βρετανία και το Ισραήλ.

Σήμερα, εργάζεται στο χώρο του κινηματογράφου και της τηλεόρασης.

*Μετάφραση από την αγγλική: Δώρα Νικολάου
Επιμέλεια: ΚΚΔΙΘ – Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου*